

No hauria esbrinat res de res si no haguera sigut per Assumpta. Clar que, tampoc m'hauria vist clavat en aquell embolic. De tota manera, en la vida van passant-te les coses, i no trau cap a res dedicar-se a pensar què hauria ocorregut si, en comptes d'esquivar aquella mirada l'hagueres afrontat, si hagueres concertat aquella cita que tanta por et feia i coses per l'estil. Almenys aquesta és la meua filosofia actual, després d'uns quants anys dedicats a l'anàlisi exhaustiva de les meues accions, i al càstig mental que comportava adonar-me que no feia mai la cosa oportuna en el moment oportú. Prou de tot això. Punt i a part. Almenys per ara.

Assumpta, Assumpcioneta que li deia el pare, o Neta com a mi m'agrada de dir-li, és la meua germana. Tot i que solament ens portem quatre anys de diferència, ella és inqüestionablement la meua germana gran. Vull dir amb això que sovint n'exerceix, de germana i de mare, les dues coses. Però les coses, les que vénen al cas, van anar de la següent manera.

Eren els primers dies del mes de maig. Ho recorde perfectament; perquè els esdeveniments no són per oblidar-los, ja ho puc dir, però sobretot, perquè jo estava amb la

meua maleïda al·lèrgia, aquell estat de susceptibilitat exagerada que alguns organismes adopten davant de la primavera, la qual cosa es tradueix, en el meu cas, en una fèrtil i profusa eclosió de petites taques roges pertot arreu de la cara, unflor de nas, ulls botits, i llargs encadenaments d'esternuts que espanten la gent que m'envolta en un radi d'almenys metre i mig. Temor al contagi, supose. Evidentment, tot seria més fàcil si aquesta fertilitat vermella tinguera el pudor d'aparéixer en una part del cos més susceptible de ser ocultada. L'esquena, posem per cas, o els braços, o les cames, però no. És amant de les meues galtes, el front, les orelles. Què hi farem!

És per això que en aquesta estació de l'any evite tant com puc eixir de casa. Clar que amb la meua feina, precària com poques, no hi ha manera de triar. Sóc investigador privat, i les coses i els casos van com van. Però al gra.

Com he dit era el mes de maig, i aquell dia —era dimarts—, em va despertar el telèfon quan a penes passaven cinc minuts de les set del matí.

—Miquel, acabe de trobar un mort —era la meua germana qui parlava.

—Què dius ara? —contestí ensonegat.

—Com t'ho dic. El tinc ací davant, estés a terra.

—I com saps que és mort? Avisa una ambulància. Corre! —i esperava acabar la conversa amb aquella frase per tornar cap al son reparador.

—Ací ja no cal cap ambulància. T'assegure que és més mort que Tutankamon. I encara et diré més: m'hi jugaria alguna cosa que aquest xicot l'han assassinat. Com comprendràs, si m'haguera trobat un mort més natural no t'hauria despertat. Ja sé com t'agrada matinar.

Era ironia el que transmetia la seua darrera frase?

—Vinga, Neta —vaig dir una mica més despert—. Calma't, dis-me on eres.

—Com que on sóc? Al sindicat! Hi treballo cada dia, recordes? Netege la quarta planta d'aquesta casa. Sóc la dona de fer feines. Assumpta Falcó, la teua germana!

—No cal que em crides, i no et poses nerviosa. Has avisat la policia?

—No estic nerviosa i no he avisat ningú. Fa un quart d'hora que sóc aquí. Quasi sempre sóc la primera que arriba de matí. He entrat al garatge i he aparcat. He pujat directament amb l'ascensor fins a la quarta planta i me n'he anat de dret als lavabos: tinc una cambreta per a guardar les meues coses, vull dir les eines de treball. Així que hi he entrat, he agafat el meu carro i m'he dirigit, com cada dia des de fa vint anys, al despatx del secretari general. És el primer que netege sempre; tot i que açò és un sindicat de classe, no sé, em sembla que el despatx del secretari general és el que he de netejar primer. No per la jerarquia, sinó perquè no se sap mai si haurà de rebre visites a primera hora —amb aquell discurs estava tornant a adormir-me, però Assumpta és així, capaç d'encetar una dissertació sobre els seus costums en els moments més inversemblants.

He obert amb la meua clau mestra, i només entrar m'he trobat un xicot mort, un desconegut. I puc assegurar-te que aquest no s'ha mort d'un atac al cor. Llavors he agafat el telèfon i he trucat al meu germà, Miquel Falcó, de professió detectiu. I això és tot. Ah! —afegí—, abans d'agafar el telèfon m'he posat els guants de goma. Creus que puc haver esborrat algun senyal, alguna empremta digital?

—Neta, sigues bona xicota i telefona a la policia. De seguida vaig. Fins ara!

I vaig penjar el telèfon, sense donar-li temps a contes-

tar-me. A aquelles hores no estava per a més discursos, jo. M'alcí del llit a contracor. Em moria de son. La nit abans m'havia dedicat a navegar per l'Internet, i quan me n'havia adonat eren les quatre del matí. Però entenia ben bé que no era cas abandonar la meua germana amb un mort tota sola. A més, tenia curiositat. Un mort al sindicat! Això era una notícia de diari, de primera plana, no com els casos dels quals m'ocupava normalment. Des que m'havia fet autònom i havia deixat plantats els de la companyia per a la qual treballava, no havia tingut cap feina que fóra massa interessant. De tota manera, també és una fal·làcia que la feina dels investigadors privats siga tan interessant com sembla a les pel·lícules i a les novel·les. Va com va.

No és que pensara que podia ocupar-me d'una investigació d'aquesta envergadura, no. Tampoc anava per tindre cura de la meua germana. Normalment era ella la que en tenia de mi. Simplement, tenia curiositat. A més a més, he de confessar que mai no havia vist un mort al natural. Vull dir d'aquest tipus. Havia vist els meus pares i la tia Conxeta, quan ja eren dins de la caixa. Però això és diferent. Mai no havia vist ningú assassinat. I aquest mort, segur que era d'aquesta classe. D'altra manera, Assumpta no m'hauria despertat. Ella en sabia prou, d'aquestes coses.

Des de menuda tenia fal·lera per les novel·les de misteri, i més tard, per les negres. La seua memòria, en aquest terreny, era digna del millor concursant de qualsevol programa televisiu. Dubte que els propis autors tingueren un control tan exhaustiu dels seus propis personatges. Recordava els seus trets, físics i psicològics, les seues històries, aventures i fracassos. Talment foren personatges de la seua família. Potser en gran part es devia al fet que no teníem família i poques aventures a recordar.

El cas és que estava boja pels detectius, sempre que foren al paper, clar. Tal com és, mai no hauria suportat personalment cap Marlowe, posem per cas. Perquè ella és de les que tallen l'abadejo. Vull dir que no es deixa impressionar fàcilment, i no suporta la prepotència ni el masclisme. I tot això em va fer preguntar-li al seu dia per què li agradaven les novel·les negres, que anaven plenes de tipus que ella odiaria en la vida real.

"Potser precisament perquè són irreals, rei. Però sigues bo i no em qüestionis els gustos literaris. Una té dret a ser incoherent de tant en tant, no creus?" em va contestar moixa. "Però tu fes-me el favor d'allunyar-te dels prototipus. No ho podria aguantar, ni que sigues el meu germà estimat i la meua única família".

Mentre era sota l'aigua de la dutxa, em preguntava quanta part de responsabilitat tenia la meua germana en la meua decisió professional. Vull dir en el fet que jo haguera triat aquesta manera de guanyar-me la vida. Segurament, un psicòleg podria guanyar-se unes pessetes amb aquesta qüestió. Però per a psicòlegs ja estava jo, i amb la teràpia particular a què em sotmet Assumpta de tant en tant en tinc prou i de sobres. Quan tanquí l'aixeta, ja havia aconseguit mantindre'm amb els ulls oberts. Duia barba de dos dies. En el meu cas, això no em feia gens interessant; la meua barba de dos dies, unida als components de la meua al·lèrgia, em conferia un aspecte que era una mescla entre adolescent i predelinqüent, una imatge prou allunyada de la d'aquells actors ben plantats als quals els queda tan bé. Però allò era una emergència i no era qüestió d'arribar fet un pinzell. Em vaig vestir a cuita-corrents i vaig eixir.

Tot just eren les set i mitja del matí quan engegava la moto.

He de dir que em sorprengué que els carrers estigueren atapeïts de cotxes a aquelles hores tan intempestives. Les persones acudien, com cada dia, als seus llocs de treball, i els xiquets a l'escola. No estic acostumat a dur la vida de la majoria, i fer-ho de tant en tant, m'ompli d'una sensació de normalitat i utilitat que em fa reconciliar-me amb la família humana.

En arribar al sindicat vaig veure una ambulància i dos cotxes de policia aparcats a la porta. Assumpta s'havia portat bé. L'edifici, de nova construcció, gran i quadrat, estava situat davant d'una petita plaça redona i plena d'arbres que era buida a aquelles hores del matí. Posí el cadenat a la moto i entrí. La porta metàl·lica, d'aquelles que baixen automàticament com a les botigues, era a mig alçar, tot just perquè poguera entrar una persona d'estatura normal sense acotar el cap. No vaig trobar ningú que em demanara explicacions; de fet encara no es veia policia per allí. Devien trobar-se a l'escenari dels fets, ja que la cosa era prou recent.

L'entrada era àmplia, amb una garita de recepció a la dreta, a la vora de l'ascensor, que encara era buida a aque-

lles hores. Vaig suposar que entrarien a les vuit. A l'esquerra estaven les escales, i enfront de la porta hi havia una cristallera gran, de portes corredisses que donava a una mena de pati interior, molt cuidat i bonic, amb una palmera alta enmig i tot de llimeres fent-li rogle. Assumpta havia utilitzat l'ascensor per pujar directament des del garatge i no havia trobat res estrany a primera vista, així que jo vaig pujar per les escales, que eren solitàries, fixant-me per si veia alguna cosa. A cada pis hi havia un replanell ampli, amb els seus grans finestrals corresponents, vistes al pati interior, i tot de còmodes butaques escampades.

En arribar a la quarta planta no sabia cap a quina banda havia de tirar. Vaig sentir rebombori, i de lluny la veu inconfusible de la meua germana. Tirí cap a la dreta i en arribar al final del corredor que tornava a trencar a la dreta ja vaig veure Assumpta. Discutia amb un policia.

—Jo no he tocat res. He obert la porta amb clau, i quan he vist el mort, m'he posat els guants abans de trucar-los.

—Molt bé, senyora. Doncs ara, retire's i deixe'ns treballar.

—És que no pensa interrogar-me?

—Ja m'ha dit tot el que sap, no?

—Sí, però no em prendrà declaració? —insistí ella.

—Escolte, senyora. Les coses no van com en les pel·lícules. Done'm vosté el seu nom i si necessitem res ja la cridarem, d'acord?

Potser Assumpta hauria continuant pledejant, però em va veure, i segurament decidí que seria millor posar les coses en mans d'un investigador privat que no de la policia.

Se m'acostà.

—Vinga, convida'm a un café i et contaré tot el que sé —i m'agafà del braç allunyant-me d'allí.

—Però jo voldria veure l'escena del crim.

—Parles com en les novel·les, Miquel. No et deixaran passar. L'inspector Riquena ja és dins, amb el metge que ha vingut per certificar la mort, el jutge i l'equip del laboratori per a les empremtes digitals. Un formiguer de gent. Però no et preocupes, t'he fet algunes fotografies.

—Que has fet què?

—Fotografies. Raül sempre guarda una càmera al seu despatx. És l'encarregat dels contactes amb la premsa. Així que he agafat la càmera i he fotografiat el mort i tota l'habitació des de diferents angles abans que arribara la policia. Tot seguit que m'has penjat el telèfon.

—Però hauràs de tornar la càmera.

—Ja ho he fet. Pren la pel·lícula —i em donà el rodet—. I no em faces sermons. Les fotos que isquen i no siguem del mort me les dónes i ja m'encarregaré jo de Raül. És bona persona. Segur que no s'enfada.

Em guardí el rodet i anàrem cap a l'ascensor. Era gran. Hi cabien ben bé deu persones, molt funcional. Tenia un espill que et mostrava la teua pròpia imatge de cos sencer. A aquelles hores no em trobava preparat per a enfrontar-me personalment amb mi mateix, així que em vaig girar d'esquena. Baixàrem al garatge. Assumpta volia mostrar-me cada una de les passes que havia fet. No era mala idea fer-hi una ullada. El pàrquing, que era gran, encara es trobava pràcticament buit. Vam comptar vuit cotxes. N'anotí les matrícules de dos. De la resta, Assumpta ja em va dir quins n'eren els seus propietaris. Gent que treballava a la casa i que solien arribar aviat. Però ella hi trobava a faltar alguna cosa.

—La moto.

—Quina moto?

—Quan he arribat hi havia una moto, tot just a la plaça del costat on jo aparque. No m'ha estranyat perquè és una plaça de la quarta planta i de vegades alguna moto dorm ací. Ací les places van per plantes. Hi ha un nombre assignat de trenta places per a cada planta. Com que no n'hi ha prou per a tots, cada any es fa un sorteig. Tu creus que és democràtic? Jo no n'estic segura. En part trobe que sí, perquè al sorteig entrem tots, des de jo, que sóc la dona de fer feines fins al secretari general. Però també és cert que hi ha gent que té mala sort i fa més de sis anys que es queda amb un pam de nassos. Evidentment, els desafortunats sempre qüestionen la justícia del sistema; potser seria més lògic fer-ho per torns, però el sorteig ja és tradicional, i els que no utilitzen cotxe creuen que...

—Neta, la moto.

—Ah, sí, doncs fet i fet és ben estrany que ara no estiga, perquè a la quarta no hi havia ningú quan jo he arribat.

—No saps de qui era?

—No en tinc ni idea.

—T'has fixat en la marca?

—Miquel, ja saps que de motos no entenc gens ni miqueta. Però potser si en veig una igual t'ho podré dir.

Vam tornar a agafar l'ascensor i pujàrem fins a la planta baixa. Eren vora les vuit i encara que el gros del personal no entrava fins a les nou, ja hi havia moviment. Assumpta s'acostà a la garita de recepció. Ara, una xicota rossa seia allí dins, i en veure la meua germana va eixir tota esvalotada demanant que li contara tot el que havia passat.

—Ara no puc, quan torne t'ho conte, d'acord? Si algú em busca seré al Neru.

—D'acord —digué l'altra, però trista, com un xiquet quan li furten el joguet de les mans.

El baret on em portà estava a la banda de darrere de l'edifici, en un carreró estret i poc transitat, i estava situat quasi enfront de l'entrada del pàrquing. Recordí que una vegada, feia molts anys, havia estat en aquell bar. Parava molt a prop del conservatori de música i jo estava aleshores enamorat d'una violoncelista que s'anomenava Glòria. En aquell moment això era tot el que en sabia. Vivia al meu barri. Coincidíem quasi cada dia: quan jo tornava de l'institut, ella eixia de sa casa carregada amb el seu instrument enfundat. La dona de la botiga de les verdures, la senyora Magdalena, la saludava quan passava. "Què Glòria, cap al conservatori?". Jo devia tindre uns disset anys, i el meu amor era tan gran i tan tímid que em vaig matricular en primer de solfeig.

—I ara, quin pet t'ha entrat amb la música? No has volgut anar mai a l'acadèmia del barri, i ni tan sols t'he sentit cantar ni una vegada "Anys i anys" pel meu aniversari.
—Aquesta era Assumpta.

—Això és diferent. Ací aprenen tots per a tocar a la banda, i jo, sincerament, preferisc les orquestres i els cors.
—Aquest era jo.

—No seré jo qui frustre les teues ambicions musicals. No voldria acabar amb un possible Carusso. Ara, també t'avise que no vull que això et furte temps dels estudis. Has d'aprovar-ho tot. Tu sabràs —claudicava Assumpta.

Els resultats van ser catastròfics a tots els àmbits. La meua orella va resultar fortament individualista, i sovint discrepava de l'opinió de la majoria. Això, en música, sembla que és fatal, i prompte em feren veure que allò no era fet a la meua mida. Els estudis, és clar, també es van ressentir, i aquell estiu vaig haver de pensar amb dues assignatures i perdre'm l'acampada amb la meua colla. Tot això,

però, no m'hauria importat gens si no fóra perquè Glòria em va concedir una única cita: per a dir-me que no, que no volia eixir amb mi, i "que seria molt amable si la deixava en pau i no la seguia com un gosset faldiller". I aquestes paraules tan agradables, em van ser dites en aquell bar.

Ara, després d'un grapat d'anys, amb Assumpta ens asseguérem en una tauleta vora una finestra. El cambrer s'hi apropà.

—Tu què fas ací tan prompte? No és la teua hora —digué amb tota naturalitat dirigint-se a Assumpta.

—Ja t'ho contaré. Ara porta'ns café.

—No fas molt bona cara —continuà ell tot ignorant la seua petició.

—Neru, acabe de trobar-me un mort al despatx de l'Avinent. Vols portar-nos café?

—És clar que sí. De seguida. Però més tard m'ho contes.

Jo estava astorat. Com havia pogut oblidar aquell home? La veritat és que recordava aquell bar, però havia oblidat completament que tinguera un cambrer tan peculiar. Això diu molt de la meua manera d'estar amb les dones. Quan estic per elles, ho estic completament. De Glòria n'havia estat molt. Ho demostrava el fet que haguera oblidat aquell home, que era una rèplica exacta de Pablo Neruda. Gran, alt, pelat, amb els seus trets quasi inimitables.

—Per què no m'havies dit això? —preguntí a la meua germana.

—Quina cosa?

—Que et fas servir el café cada dia pel meu poeta preferit.

—Ah, això! —rigué ella en sentir el meu to més reverencial—. Segurament perquè ho tinc assumit. De veritat no t'ho havia dit? Doncs això no és tot. Tu has sentit algu-

na vegada com Neruda recitava el seus versos, no? Amb aquella veu pausada. Doncs Neru l'imita. Coneix de memòria els vint poemes d'amor i la cançó desesperada. De vegades es posa una mica pesat.

Vaig sospirar i el poeta ens dugué els cafés. Assumpta prometé que li ho contaria tot més tard. Prenguí el café amb fruïció. Assumpta respectà el meu silenci. Ser germans comporta alguns avantatges, i ella sap que el meu primer café és un acte quasi litúrgic. Una vegada acabat ja podíem parlar. Va començar ella.

—Aconseguiré que t'ocupes d'aquest cas.

—I ara! Què dius? Això és cosa de la policia. Ja ho has vist. He vingut per curiositat, i no m'importa xafardejar una mica mentre no tinga altra cosa a fer, però res més.

—Mira, Miquel, tu no saps res d'aquest sindicat. Jo sí. T'aconseguiré aquest cas.

—Per mi perfecte, estic sense res; però ara conta'm tot el que saps.

—Ja coneixes els fets. T'ho he dit per telèfon.

—Però com ha mort? D'un tret? Arma blanca? Has dit assassinat.

—N'estic certa, encara que no hi haja ferides. Quan he entrat i l'he vist, m'ha passat com a aquell home que treballava en els ferrocarrils i era l'encarregat de vigilar passadissos. Era d'extrema esquerra i crec recordar que li deien Pierre. Només veure'l he sabut que era un cadàver.

—De què em parles, Assumpta?

—De *Víctimes en fals*, aquella novel·la de Japrisot en què una dona...

—Assumpta, per favor! Comence a posar-me nerviós.

—Tingues calma. Ara t'ho explique tot.